

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-33598347 sayılı yazının ekidir)

AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN AYDIN ADNAN SEZGİN'İN 7/54441 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT

SORU:

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri, 6 Mart 1995 tarih ve 1/95 sayılı Türkiye - Avrupa TopluluĐu (AT) Ortalık Konseyi Kararı ile düzenlenen Gümrük Birliği kapsamında serbest dolaşımdadır. Dolayısıyla bu mallar, Türkiye ve AB ülkelerince gümrük vergisine ve eş etkili vergiye, ayrıca miktar kısıtlamasına ve eş etkili tedbirlere tabi tutulamaz.

AB içinde serbest dolaşımdaki bu malları taşıyan Türkiye'de kayıtlı araçların geçiş belgesi kotalarına tabi olması, malların serbest dolaşımını engellemektedir. Zira malların AB içindeki hareketi ile bu malların serbest dolaşımını birbirinden ayırlamayacak şekilde ilintilidir.

AB ülkelerinin Türkiye'de kayıtlı araçlarca gerçekleştirilen taşımalara uyguladığı kotalar, Gümrük Birliği kapsamında "miktar kısıtlaması" ile eş etkili tedbir olarak kabul edilmelidir. 2017 yılında yayımlanan Avrupa Birliği Adalet Divanı kararlarıyla teyit edildiği üzere, transit geçişlerde alman ücretler de gümrük vergisi ile eş etkili vergi sıfatıyla, Gümrük Birliği'ne aykırıdır.

Gümrük Birliği'nin düzgün işlemediği gerekçesiyle, her iki tarafın da mutabakatıyla, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi gündemdedir. Ancak, AB Konseyi'nin güncelleme müzakerelerini başlatmak üzere AB Komisyonu'na yetki verme süreci, siyasi gerekçelerle ertelenmektedir.

Dolayısıyla, kota sorununun, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi platformu dışında, Türkiye ile AB arasında ayrı bir anlaşma ile düzenlenmesi iki tarafın da çıkarınadır.

Bu çerçevede;

- 1) AB ülkelerinin Türkiye'de kayıtlı araçlarca gerçekleştirilen taşımalara uyguladığı kotalara karşı hangi girişimlerde bulunulmuştur ve sorunun aşılması için yeni yöntemler öngörülmekte midir?
- 2) Konunun, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi platformu dışında, AB ile ayrı bir anlaşma yoluyla düzenlenmesine yönelik çalışmalar yapılmakta mıdır?

YANIT:

Ülkemizin coğrafi konumu ve Avrupa Birliği (AB) pazarındaki talep yapısından dolayı, AB'ye ihracatımızdaki en etkin taşımacılık yöntemi karayolu taşımacılığıdır. Hâlihazırda AB üye ülkeleri ile Türkiye arasındaki karayolu taşımacılığı ikili anlaşmalarla düzenlenmektedir.

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-33598347 sayılı yazının ekidir)

Sözkonusu anlaşmalarla belirlenen ikili ve/veya transit geçiş izinlerinin, yoğun taşıma yapılan ülkelerde ihtiyaçları karşılamakta zaman zaman yetersiz kalması, üye ülkelerin uyguladığı yüksek ücretle güzergâh kısıtlamaları ve çeşitli değişikliklerin karayolu taşımacılığımızda yarattığı gecikmeler ve maliyet artışları Gümrük Birliği Ortak Komitesi toplantılarında müteaddit defalar tarafımızca gündeme getirilmiştir. Ülkemizce, yukarıdaki sorunların Gümrük Birliğine ve malların serbest dolaşımına aykırı olduğu kaydedilmektedir.

Öte yandan, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi çalışmalarının dışında, bazı Avrupa Birliği Adalet Divanı kararları ve kotaların Gümrük Birliğine ve malların serbest dolaşımına aykırı olduğu yaklaşımımız ışığında, Ticaret Bakanlığı'nın yönlendirmesi ve desteğiyle Türkiye İhracatçılar Meclisi ve Uluslararası Nakliyeciler Derneği tarafından kimi ülkelerin uygulamalarına karşı hukuki süreçler de yürütölmüştür.

Konuya ilişkin olarak karayolu taşımacılığı boyutuyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından, Gümrük Birliği kapsamında ise Ticaret Bakanlığından daha ayrıntılı bilgi alınması mümkündür.